

ЕЛЕКТРОНСКЕ НОВИНЕ
ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Златибор
туристичка организација

ЗЛАТИБОР

Број 34 | октобар 2023.

ХОТЕЛИ
ЗЛАТИБОРА
МУЗЕЈСКИ
КОНАК У
СИРОГОЈНУ

НАЈВРЕДНИЈА
ФИЛМСКА ПРИЧА О
НАЈЛЕПШОЈ ПЛАНИНИ

НОВИ БОРОВИ И
УКРАСНО ЦВЕЋЕ
У АКЦИЈИ "ГОЛД
ГОНДОЛЕ"

ХОТЕЛ "ПАЛИСАД" ЦЕНТАР
ЛЕПОТЕ ПРЕ 55 ГОДИНА

Посетите нас :
www.zlatibor.org.rs

ФИЛМ ЈЕ НОВО ЗЛАТИБОРСКО ЧУДО

*Оливер Пауновић, продуцент филма
"Златибор, планина богова"*

Имали смо недавно част да на Златибору, који обележава 130 година туристичке традиције, премијерно представимо филм "Златибор, планина богова". Њиме смо дигитализовали велику архивску грађу и даривали је поколењима.

За настајање овог документарно-играног филма било је потребно прво истражити комплетну историју Златибора. Ова филмска прича вратила нас је на сам почетак пре 130 година, истраживајући смо сазнали пуно тога. Сваки сегмент нашег остварења откривао ми је Златибор на другачији начин. Упознавајући га све ми је ближи, а рад овде пријатан, због чега се често враћам.

Није било лако прикупити све, али смо имали књиге које су о томе писале. Успели смо да их претворимо у филм и тако дигитализујемо велику архивску грађу. Сигуран сам да је филм направио ново златиборско чудо – историјско. На овај начин ће поколења имати могућност да се

едукују и лакше сазнају како је некада било на Златибору.

Помогли су глумци ужичког позоришта, људи овде са Златибора, представници општине, туристичке организације... Људи који су из љубави према "златној планини" понудили слике и снимке дајући велики допринос да филм угледа светло дана.

Врхунски српски глумац Небојша Дугалић, редитељ Владимир Ристић који је доста радио на филму и моја продукцијска кућа која је овековечила још један вредан документарни филм јесмо задовољни урађеним.

Златибор до сада није имао овакав филм. Нико није оволики број материјала, што слика и видео снимака, упаковано на овај начин. И то филм "Златибор, планина богова" чини посебним, на шта сам поносан.

НАЈВРЕДНИЈА ФИЛМСКА ПРИЧА О НАЈЛЕПШОЈ ПЛАНИНИ

С поносом и задовољством Туристичка организација Златибор представила је 28. септембра најважније филмско остварење о најпосећенијој планини Србије – у дворани Културног центра одржана је премијера документарно-играног филма 'Златибор, планина богова'. У сали препуној публике која је након пројекције, задовољна виђеним, дугим аплаузима поздравила актере.

Овај дугометражни филм настао је у оквиру обележавања јубилеја 130 година златиборског туризма. Идејни творац је директор ТО Златибор Владимир Живановић, продукција "Сити филм" из Ниша, продуцент Оливер Пауновић, режисер Владимир Ристић. Глумац Небојша Дугалић води гледаоце кроз ову филмску причу, описану по текстовима из књига врских познавалаца наше прошлости Милисав Р.Ђенића и Снежане Ђенић. Своје улоге ту имају и глумци ужичког позоришта.

Након премијере, са бине Културног центра публици и медијима обратили су се најзаслужнији за стварање филма "Златибор, планина богова". Најавили да ће га ускоро видети публика у нашим већим градовима и у државама региона, где ће, нема сумње, допринети промоцији Златибора као туристичког места. А да се заиста ради о квалитетном остварењу сведочи и главна награда освојена већ на првом фестивалском наступу – гран при фестивала туристичког и еколошког филма "Врмца фест 2023."

KULTURNI CENTAR
ZLATIBOR

četrvtak
28.09.
19h

slobodan
ulaz

dokumentarno igrani film

Zlatibor **PREMIJERA**
planina bogova

producent
Oliver Paunović

reditelj
Vladimir Ristić

narator
Nebojša Dugalić

Слике прелепих предела и незаборавних дешавања

"Ко није био на Златибору, тај не зна шта је здраво место... А природне лепоте и лековитост нису једине вредности које су прославиле најлепшу, најздравију српску планину".

Ово је део текста који у документарно-играном филму "Златибор, планина богова" као наратор изговара познати глумац Небојша Дугалић. Ређају се затим кадрови о туристичкој историји дугој 130 година, знаменитим људима и догађајима, историјским подухватима... Филмским сликама и фотосима описује се развој Златибора од првих гостију и хотела, од крунисаних глава и председника до савремених подухвата, визионара и стваралаца.

Пред гледаоцем се смењују прелепи предели "златне планине", пропланци и пејзажи у разним периодима године, дарови пријатне климе, провод на летњем сунцу и уживања у снежној белини. Делом кроз до-

кументарне црно-беле записе, делом савременим снимцима и живим сећањима или кроз игру глумаца. Свеобухватно и занимљиво филмско сведочење (у трајању дужем од једног сата), какво до сада Златибор није имао, обавезно треба погледати.

Замисао Владимира Живановића да настане један овакав филм, који ће у години јубилеја не само представити историју туризма него и послужити промоцији "златне планине" широм региона, у дело је заједно с Туристичком организацијом Златибор претворила нишка продуцентска кућа "Сити филм" (она је већ створила филмске приче о Душану Савићу, Зорану Радмиловићу, Жики Миленковићу, Томи Здравковићу, старом Нишу и друге).

Продукциону екипу филма "Златибор, планина богова" предводили су продуцент Оливер Пауновић и режисер филма Владимир Ристић. Златиборске лепоте оком камере и дроном забележили Бојан Јовановић и Бобан Рајковић, за тон и монтажу били задужени Никола Младеновић и Дејан Марковић, за музику Бане Радуловић, а мастеризацију звука урадио је Зоран Цветковић. Кроз филм гледаоце упечатљивим приповедањем води Небојша Дугалић, помажу му Јанко Радишић и глумци ужичког позоришта. Стручна саветница у раду на филму била је Снежана Ђенић, док су логистичку подршку пружили Оливера Никитовић и Миљко Радишић.

Арсен Ђурић: Филм чува историју и доприноси промоцији

Ретка су места која се могу похвалити овако дугом традицијом бављења туризмом и мислим да нас је овај филм провео, заиста онако квалитетно, кроз читав тај период последњих 130 година – рекао је након премијере Арсен Ђурић и додао:

– Ја се искрено надам да ће овај филм видети доста публике, не само у Србији већ и у читавом региону. Уверен сам да ће он, поред своје улоге да историјски сачува оно важно што се дешавало, имати и свој промотивни карактер, допринети промоцији Златибора као туристичког места. Надам се и убеђен сам у то да ћемо ми наставити овим темпом да се развијамо, да улажемо у инфраструктуру, у нове садржаје и капацитете. Да ће Златибор остати лидер у српском туризму, што је сада, и постати значајан туристички центар на мапи Европе и читавог света.

Живановић: Неизбрисив траг о златиборском туризму

Идејни творац филма Владимир Живановић је после приказивања, на констатацију новинара да су сви на премијери одушевљени филмом, изјавио: – Филм "Златибор, планина богова" настао је у оквиру обележавања јубилеја 130 година организованог туризма на Златибору на који смо, заиста, поносни и славио га уздигнуте главе. Реализацијом филма покушали смо да оставимо један неизбрисив траг, сећање на историју развоја туризма Златибора. Али и да у неким наредним јубилејима поредимо све наше пројекте и планирана достигнућа општине Чајетина, пре свих инфраструктурна и туристичког развоја, са остварењима из овог филма. Сигуран сам да ћемо имати успеха у реализацији тих пројеката и да ћемо Златибору донети један нови сјај. Захвалан сам "Сити" групи из Ниша, продуценту Оливеру Пауновићу, комплетној глумачкој екипи која је учествовала у реализацији филма. Сматрам да смо направили један стварно квалитетан филм којим ћемо се у наредном периоду представити у градовима Србије и региона. Сигуран сам да ће наши посетиоци кроз овај филм имати прилику да сазнају нешто више о Златибору, упознају се с многим лепотама, али и нађу мотив да, уколико нису, дођу и посете Златибор.

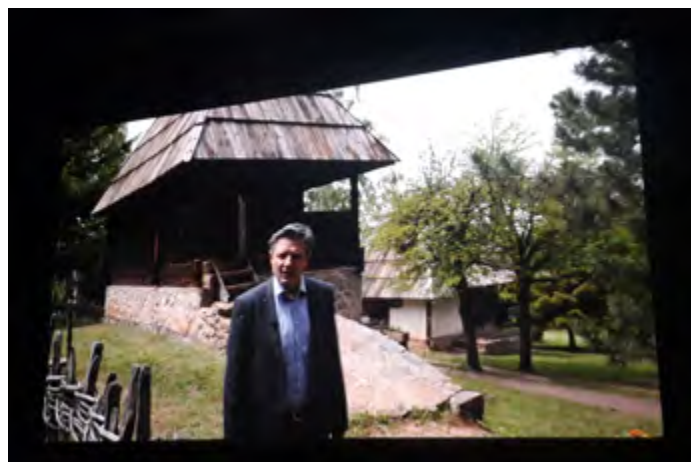
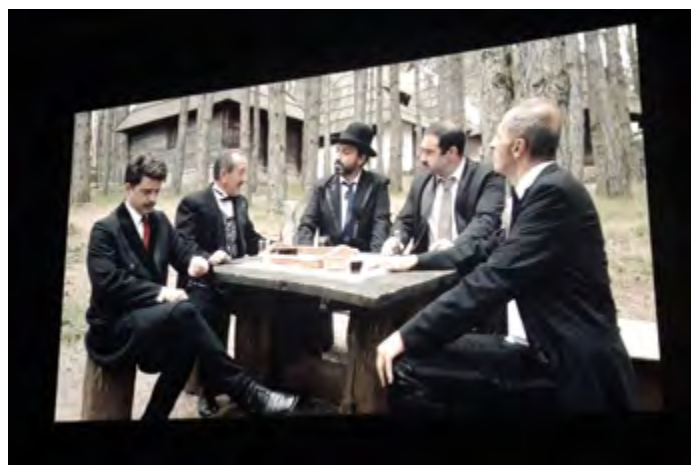
Пауновић: Рад на филму трајао годину и по

Продуцент филма Оливер Пауновић истакао је после премијере: – Стварање овог филма било је изазовно највише због тога што је требало истражити комплетну историју Златибора, наћи на неки начин тај почетак пре 130 година до данашњих дана. Није то, наравно, било лако, али смо срећом имали књиге које су о томе писале и успели да их претворимо у филм. Сигуран сам да је филм направио једно ново златиборско чудо. На овај начин ће будућа поколења имати могућност да се едукују и боље сазнају како је некада било на Златибору и како данас изгледа, да имају неке смернице за будућност. Рад на филму трајао је око годину и по. Много су ми помогли глумци ужичког позоришта, наравно и цела екипа овде на Златибору, људи који су дали допринос да филм угледа светло дана, врхунски српски глумац Небојша Дугалић, редитељ Владимир Ристић који је доста радио на филму и, ето, моја продукцијска кућа која је овим направила још један вредан документарни филм.

Гран при освојен већ на првом фестивалу

На свој фестивалски пут кренуо је филм "Златибор, планина богова" још пре златиборске премијере, током минулог лета. И већ на првом фестивалу, одржаном 29. јула у познатом селу Врмца код Сокобање,

овенчан је највишим признањем. Био је то седми "Врмца фест", на коме су представљени туристички и еколошки документарни филмови. У жестокој конкуренцији и мноштву остварења, филм "Златибор, планина богова" освојио је гран при фестивала. Иза њега су се пласирали остали овде награђени филмови: "Вино и лоза у Шумадији", "Српска Кападокија", "Пробуди се, народе", "Маске су пале", "Даскаљица", "Србијанка", "Канаринац", филмови о мистерији босанских пирамида, о земљи контраста Индији и други.

НОВИ БОРОВИ И УКРАСНО ЦВЕЋЕ У АКЦИЈИ "ГОЛД ГОНДОЛЕ"

На Светски дан чистих планина 26.септембра, под слоганом "Да нам планина блиста", старо и младо је садило борове (50 садница белог бора) и украсно цвеће, те чистило отпад по златиборским пространима. Учињено је то у акцији ЈП "Голд гондола Златибор", где су поред запослених тог и других јавних предузећа (КЈП "Златибор", Парк природе "Златибор", ЈП "Србијашуме") учествовали и основци, чланови еколошке секције ОШ "Димитрије Туцовић".

– Заједничким снагама током акције посађени су борови и украсно цвеће, а отпад је уклоњен на Торнику и међустаници гондоле, чиме су омиљене станице посетилаца спремне за јесењу сезону. Рибничко језеро представља бисер Златибора који својом лепотом чини атрактивнијим овај део трасе гондоле, а подизање свести о чувању животне средине, промена на-

вика и скретање пажње јавности на важност ове теме само су неки од циљева оваквих акција које континуирано спроводи златиборска "Голд гондола". Она је као пројекат део природе, њена траса прелази и преко Парка природе "Златибор", па смо ми обавезни да се одговорно понашамо према животној средини – саопштено је из тог јавног предузећа, уз напомену да су посетиоци гондоле изузетно одговорни и да овде отпада нема много, али су овакве акције неопходне и као порука за сталну бригу о природи.

По изјави директорке ЈП "Голд гондола Златибор" Бојане Божанић, гондола је већ постала препознатљива по свом друштвено одговорном ангажману током целе године и подизању свести у најважнијим областима, а највише еколошким. – Светски дан чистих планина је права прилика да се на овај начин присетимо одговорности свакога од нас, како појединаца тако и представника привреде, у очувању животне средине – изјавила је Бојана.

Писали смо да је "Голд гондола" у претходном периоду организовала неколико акција уклањања отпада и садње зеленила на прометним деловима трасе, а у том духу ће наставити и даље, на задовољство свих путника, посетилаца и мештана Златибора.

Сарадња с колегама из Котора и Лабина

Добар глас о раду и резултатима "Голд гондоле" шири се регионом, њене представнике позивају у госте из околних држава. Најпре је почетком октобра делегација ЈП "Голд гондола Златибор" боравила у Истри, на позив Туристичке заједнице града Лабина, где су размењена искуства у раду и на пољу развоја туризма. Ту прилику наша делегација искористила је за сусрет са произвођачима опреме за жичаре ради припреме документације за систем кабинских гондола од Златибора до Прибојске бање. Уследила је посета жичари Котор-Ловћен у Црној Гори, с разменом искустава о сличности система, набавци резервних делова, могућностима заједничких кампања... Планирана је посета неколико запослених из которске гондоле Златибору током редовног техничког прегледа на "Голд гондоли", што ће им бити и један вид обуке.

КУВАРИМА СА ИСКУСТВОМ СЕ ПРИЗНАЈЕ КВАЛИФИКАЦИЈА У УТШ ЧАЈЕТИНА

Развијеном туризму Златибора увек су потребни образовани и способни кадрови, а Угоститељско-туристичка школа у Чајетини својим радом деценијама помаже да се до њих дође. Сада из те школе стиже и подршка око искусних угоститеља, на начин прилагођен времену.

Наиме, у образовном систему отворен је још један начин за стицање квалификација – признавањем претходног учења (ППУ), сертификацију знања стечених кроз радно искуство. Овако стечена квалификација на тржишту рада је вреднована као и квалификација стечена формалним образовањем.

Угоститељско-туристичка школа у Чајетини једна је

од првих у којој је омогућено стећи стручну квалификацију "кувар" кроз поступак признавања претходног учења. То подразумева да запослени који су кроз радно искуство стекли знања и вештине могу да стекну сертификат и да се на тај начин вреднују њихово радно искуство и резултати рада.

– Наша школа има дугу традицију школовања кадрова у области туризма и угоститељства. Уписну политику, како редовних тако и ванредних ученика, усклађујемо са захтевима тржишта рада. Од 2022. школа је стекла статус "јавно признатог организатора активности за признавање претходног учења за квалификацију кувар", поседује адекватне материјалне и кадровске могућности за спровођење овог програма.

У претходној школској години квалификацију је кроз овај програм стекло шест кандидата. Сви кандидати укључени у поступак ППУ били су радно ангажовани код послодаваца и поседовали богато радно искуство. Програм је био идеална прилика да остваре верификацију свог стеченог знања и вештина – истиче Неранџа Јовичић, саветник за признавање претходног учења, и додаје:

– По завршеном поступку ППУ контактирали смо кандидате и том приликом добили повратне информације о предностима стицања сертификата. Углавном више не раде на пословима помоћног куvara, већ обављају послове куvara. Њихови коефицијенти за обрачун зарада су повећани. То им пружа већу сигурност на радном месту и лично задовољство. Желим да истакнем предности овог програма који пружа могућност кандидатима да за три месеца дођу до квалификације, добију боље радно место, бољу позицију и могућност напредовања са радног места помоћни кувар на радно место кувар.

Ево шта су кандидати рекли о програму: – Веома смо задовољни што постоји овакав програм за нас који низ година радимо на пословима куvara, а да за то нисмо имали признање до сада. У школи смо од ментора и саветника добили све неопходне информације и прилагођен наставни материјал за учење.

– Услови за полагање практичног задатка у школским кабинетима су на нивоу опремљених кухиња у оквиру ресторана. И што је најважније, ментори и саветници су нас мотивисали да реализујемо програм до краја, јер није било лако учити и полагати испите после толико година паузе.

Школа ће и у наредном периоду тежити својој визији: да тимским радом, применом савремених, интерактивних наставних метода, облика учења ИКТ, иновација у процесу учења, уважавањем интересовања, различитости ученика и потреба тржишта рада унапреди постојећи квалитет наставног процеса. Уједно и пружи савремена знања и вештине, потребна за укључивање у радни процес или наставак школовања.

Позив заинтересованим за пријављивање

Угоститељско -туристичка школа у Чајетини објавила је позив заинтересованим кандидатима за признавање претходног учења. Поступак се реализује за три месеца, од новембра 2023. до јануара 2024. године. Школа врши признавање претходног учења за стицање квалификације у целини за квалификацију "кувар", као и делимично остварен стандард квалификације за више занимања: бродски кувар, дијететски кувар, кувар посланица, помоћник куvara, роштиљ мајстор и кувар. Заинтересовани кандидати могу се јавити саветницима за ППУ (Весна Џамбић и Неранџа Јовичић) на имејл obrazovanjeodraslihuts@gmail.com или на телефон **031/3 831-184**.

Рок за пријављивање је до 27. октобра 2023. године.

СЕПТЕМБАРСКИ ДАНИ "БЕЛОГ СПОРТА" НА "ЗЛАТНОЈ ПЛАНИНИ"

Септембар је на Златибору протекао у знаку тениса. "Бели спорт" на теренима клуба "Спрингс", својеврсна атракција у понуди "златне планине", окупио је професионалне тенисере на турниру "Златибор опен", као и младе тениске наде. У организацији ТК "Спрингс", уз помоћ општине Чајетина и Туристичке организације Златибор, ове године и уз подршку Фондације Моцарт.

Учествовали су искусни и млади тенисери (на турниру и кампу) из многих држава, и са далеких континената: од Мађарске, Чешке, Француске, Румуније, држава региона до Мексика, Бразила, Јапана, Аустралије, Ирана, Индије.

Интернационални јуниорски турнир (катеорије пет, под окриљем ИТФ-а) одржан је од 4. до 10. септембра. Претходиле су му квалификације у којима је учествовало 39 такмичара и 16 такмичарки. На крају, 34 најбољих у обе конкуренције одмерили су снаге на турниру, а најбољи су били тенисери из Србије: код девојака Ду-

шица Поповски, а у мушком синглу Александар Опарица. Тим поводом директор турнира Милош Дедић је изјавио:

– Одлучили смо да на Златибору цео септембар буде месец тениса, да окупимо све селекције на турнирима и кампу за младе тенисере, што смо и успели. Наша замисао је да помогнемо талентованој деци да се развијају, али и да младим тенисерима дамо могућност да се на Златибору изборе за вајлд карту и квалификације на професионалном турниру. Пре 12 година смо започели организацију "Златибор опена" и општина Чајетина је од самог почетка уз нас, а наш квалитет је ове године препознала и Фондација Моцарт која је подржала септембарске дане тениса.

Главни тениски фјучерс турнир "Златибор опен", игран од 25. септембра до 2. октобра, био је најјачи до сада одржан на Златибору, са награђним фондом од 25.000 долара. Тријумфовао је тенисер из Чешке Андре Паулсон (332. на АТП листи) победивши у финалу првог носиоца Валентина Вашероа из Монака (у главном жребу турнира учествовала су 32 тенисера из 16 држава са четири континента). Најбољи у конкуренцији парова био је швајцарско-француски тандем Дамиен Венгер и Корентан Деноли. Од српских играча најбољи пласман остварио је Виктор Јовић уласком у четвртфинале, док је у дублу стигао до финала.

Учесници су истакли да су задовољни условима на "златној планини" и да је било занимљиво искуство играти у земљи најбољег светског тенисера Новака Ђоковића. Награде финалистима "Златибор опена" уручио је директор Туристичке организације Златибор Владимир Живановић.

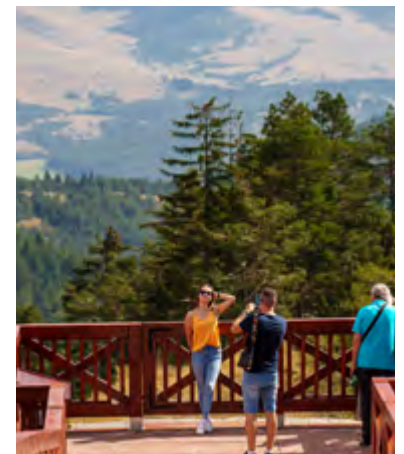
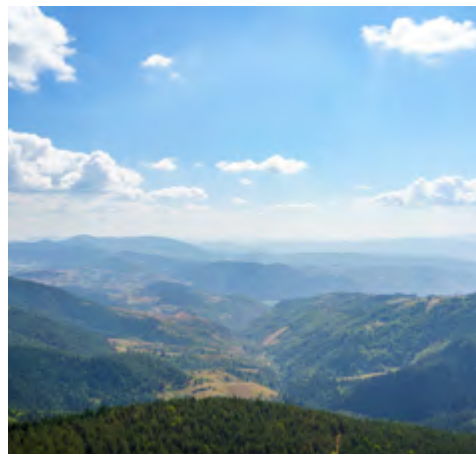
"Златна планина" у јубиларној години испред свих у домаћем туризму

Златибор и у 130. години организованог туризма посвећено чува своје дугогодишње звање најпосећеније планине Србије. Од изабраних туристичких места, мерено бројем остварених ноћења, домаћи туристи у периоду јануар-август 2023. године највише су боравили на Златибору (581.448 ноћења), што је 74 одсто више у односу на претходну годину. У домаћем туристичком промету "златне планине" најбројнији су гости из Београда, Новог Сада, Ниша, док су заступљени гости из свих делова Србије. Туристичку привреду Златибора охрабрује и повећање броја страних гостију (мерено бројем остварених ноћења 68 одсто више у односу на претходну годину), посете туристичких представника и медија из читавог света.

Нови видиковац на врху Торнику

"Златна планина", позната по бројним природним лепотама и разноврсности туристичких садржаја, богатија је за још један видиковац. На крову планине, највишем врху Торнику, свим заљубљеницима у нетакнуту природу и лепоту пејзажа на располагању је нова платформа за шетњу која води до видиковца, са кога се пружа невероватан поглед на златиборска пространства. Већ првих дана након постављања нови видиковац је постао једно од омиљених места излетника, оаза уживања, идеално место за фотографисање. Тако је друштвене мреже преплавилa гомила слика са овог видиковца, што је знак да се бројним посетиоцима Златибора овај нови садржај више него допада.

Златибор међу 100 светских туристичких зелених дестинација

На церемонији у главном граду Естоније Талину 10. октобра објављен је списак 100 најбољих туристичких зелених дестинација из целог света према примерима одрживог развоја, међу којима је и Златибор. Прича о млекари "Наша Златка" као корисној и одрживој подршци локалним произвођачима, којом смо конкурисали, ушла је у "Топ 100 Сториес", у престижно друштво туристичких центара Јапана, САД, Филипина, држава ЕУ и других.

Ову већ на старту успешну сарадњу са светском организацијом "Греен Дестинатионс" (Зелене дестинације), која је организатор интернационалног избора "Топ 100 Сториес", представници Туристичке организације Златибор започели су на овогодишњем Сајму туризма у Берлину. Тада се родила идеја да у томе учествује и најпосећенија планина Србије. А како општина Чајетина тежи да постане прва еколошка локална самоуправа у Србији, ово се показало као сјајна прилика да Златибор уђе у избор зелених дестинација и да се бори за тај престижни сертификат.

Зато је тим Туристичке организације Златибор, предвођен директором Владимиром Живановићем, у сарадњи са колегама из златиборског "Еко аграра" припремио причу о млекари "Наша Златка", опремљеној најсавременијом опремом за прераду млека и традиционалну производњу златиборског сира и кајмака. Од важности је што се у њој прерађује млеко са регистрованих пољопривредних газдинстава на територији општине Чајетина и тиме пружа помоћ локалним произвођачима, а посебно што туристи те производе могу да пробају у угоститељским објектима на "златној планини".

Тим примером, којим смо указали на успешно стварање локалног брэнда корисног и за произвођаче и за снабдевање туристичког центра, Златибор је успео да уђе међу 100 најбољих на избору у Талину, чиме смо почаствовани. Треба истаћи да је "Греен Дестинатионс" непрофитна организација основана у Холандији с циљем унапређења одрживог развоја дестинација и учесника у туризму, као и њихове препознатљивости на светском тржишту. Сарађује с 200 дестинација у више од 80 земаља света, уз доделу награда и сертификата за дестинације, програм добрих путовања за предузећа, као и 100 најбољих прича о одрживости. Развили су програм подршке који укључује 40 алата за процену и извештавање, укључујући курсеве и обуке. "Греен Дестинатионс" се држи начела да су мир, универзална људска права и социјална и еколошка правда основни стубови одрживог туризма.

Након овог важног искоракa Златибор ће у наредном периоду кроз обуке и тренинге настојати да што више ради на развоју и унапређењу одрживог туризма, те да буде препознат као зелена дестинација на светском туристичком тржишту. Томе у прилог иде што је Република Србија у мају ове године, уз подршку УНДП-а, постала чланица Глобалног савета за одрживи туризам, а то отвара могућност и Златибору да се развија у овом правцу те укључи у пројекте које Министарство туризма и омладине планира у наредном периоду.

Туристичка организација Златибор у пројекту "E-Cross Pass"

У оквиру пројекта „Јачање пешачког коридора у прекограничној области Србије и Босне и Херцеговине - E-Cross Pass", који реализују ТО Ужица као водећи партнер и партнерске организације ПД "Коњух" из Тузле, Министарство просторног уређења и заштите околице Тузланског кантона и Планинарски савез Србије, организовано је студијско путовање у Мађарску, Чешку и Аустрију, у коме је учествовала и Туристичка организација Златибор. С разлогом, јер део пешачке стазе која ће повезивати Тузлу и Ужице пролази кроз општину Чајетину у дужини од преко 100 километара. Тренутно се ради на обележавању и маркирању ове пешачке стазе. На студијском путовању чланови пројектног тима са партнерима посетили су део Е4 европског пешачког пута у Мађарској, затим са представником стаза у области Тоулава у Чешкој пешачили 10 километра, па на крају обишли део Е8 европског пешачког пута на северозападу Аустрије.

Бициклистички маратон на стазама ка Семегњеви

На Златибору је 8. октобра одржан "Epic Zlatibor HCM maraton", у склопу кога су одржане две трке у дужинама 15 и 32 километара, а учесници су се такмичили у шест категорија. Старт и циљ био је на Краљевом тргу, док су стазе пролазиле најлепшим деловима "златне планине", према Семегњеви. Маратон је био отворен за све, а на старту се скупило преко 100 пријављених такмичара. Бициклисти су имали прилику да на стази осете праве чари Златибора, а томе су допринели пријатни временски услови за време трке. Она је првенствено била рекреативног карактера, с тим што је на стазама био и велики број квалитетних такмичара. Сви учесници који су успели да заврше трку на циљу су добили медаљу за свој труд, а најбољима су припале вредне награде које су доделили пријатељи и организатори ове трке.

Искуства Златибора на конференцији о туризму у Требињу

Директор Туристичке организације Златибор Владимир Живановић био је 6. октобра у Требињу учесник панел дискусије "Требиње као део регионалног туристичког производа", одржане у оквиру "Check In" регионалне конференција о туризму. Конференција је током два дана трајања угостила преко 300 учесника и бројне говорнике на 10 стручних панела и предавања са актуелним темама из туризма у свету и регији. Овом приликом директор ТО Златибор Владимир Живановић поделио је своја знања и разменио искуства са осталим учесницима конференције о управљању развојем туризма у дестинацијама и другим актуелним темама из туристичке делатности.

Одржан 10. јубиларни "Трибалион"

Јубиларни 10. "Трибалион" са препрекама одржан је 23. септембра на Златибору. Окупио је безмало 2.000 учесника који су дошли да тестирају своје лимите, уживају у дружењу и погледу који ова планина нуди. Стаза којом су учесници трчали обухватала је најлепше пределе Торника (шуме, језеро, ливаде и формиране стазе). На путу до циља очекивао их је спој трчања у природи и невероватних препрека, изазов по мери свих који су желели да помере личне границе. "Трибалион" трка ове јесени симболично носи назив "Пригрли традицију" (енгл. "Embrace Tradition"), чиме истиче значај српске традиције и правих вредности са ових простора.

ТО Златибор на 13. Туристичком форуму

Туристичка организација Златибор учествовала је на 13. Туристичком форуму Србије, који је од 26. до 28. септембра у Нишу окупио запослене у туристичкој индустрији. Овај успешно одржан догађај у организацији ТОС-а имао је за циљ да кроз едукативне програме и радионице упозна учеснике са савременим трендовима у промоцији понуде Србије. Садржао је значајне и актуелне теме: од позиционирања Србије као туристичке дестинације, одрживог развоја, светских трендова и зелених инвестиција у туризму.

Наша "зелена тура" на 14. Сајму аутомобила у Нишу

Туристичка организација Златибор и ове године је учествовала на Сајму аутомобила у Нишу промовишући своју "зелену туру" као јединствен и несвакидашњи туристички производ. Сајам је одржан у нишкој хали "Чаир", а поред промоције "зелене туре" учешће је било прилика да се садржаји најпосећеније српске планине представе бројним посетиоцима сајма. Свечаном отварању сајма присуствовао је и председник општине Чајетина Милан Стаматовић, који је у свом обраћању истакао значај очувања животне средине чему итекако доприноси коришћење возила на електрични погон. На сајму је, уз разноврсне четвороточкаше, представљена будућност аутоиндустрије, пројекат ТО Златибор и фирме "Возим на струју" са 100 одсто еколошки прихватљивим возилима на струју. Посебна атракција је могућност изнајмљивања електричних аутомобила за обилазак најпознатијих локалитета у околини Златибора. Туристи их могу изнајмити по принципу "рент-а-кар" и уживати у прелепим пејзажима на еколошки начин. Поред електричних аутомобила и бицикала, лепоте најпосећеније српске планине могуће је истражити и на друге еколошке начине, попут вожње најдужом једносементном панорамском гондолом на свету "Голд гондолом".

ЈУФКА И ВОДЊИКА У КРЧМИ МУЗЕЈА "СТАРО СЕЛО"

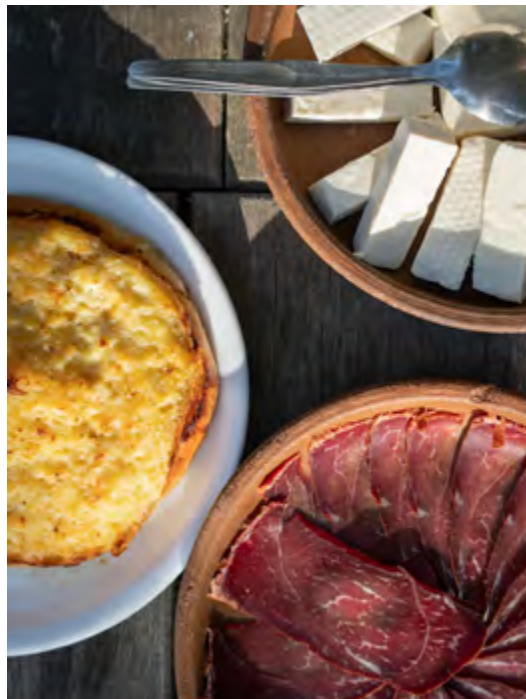
Срце традиције целог златиборског краја је надалеко чувени Музеј на отвореном "Старо село" у Сирогојну. Основан 1980. године, већ дуже од четири деценије чува од заборава традиционалане вредности, начин живота и привређивања Златибораца, архитектуру, културно наслеђе и обичаје. Осим својеврсног време-плова у који упловљавају посетиоци музеја, на овом несвакидашњем месту сваки путник намерник може да ужива у добром залагају и окрепи се најбољом ка-пљицом у традиционалној крчми.

Смештена на простору "Старог села" у некадашњој златиборској брвнари, прилагођена потребама данашњих гостију, у хладовини столетних борова ушуш-кала се мала сеоска крчма. Она није само још један у низу ресторан националне кухиње, већ место где се преплићу прошлост и садашњост. Сваки детаљ ту је пажљиво осмишљен како би очувао дух традиције и

верно дочарао начин живота на селу у прошлим вре-менима. Ентеријер крчме је аутентичан, са дрвеним столовима и традиционалним предметима који пружају осећај тоpline и дух прошлости.

Познато је да се Музеј "Старо село" бави очувањем наше традиције и културног наслеђа, а како је важан део наслеђа сваког народа исхрана, тако је ова крчма права ризница гастрономске традиције златиборског краја. Да би се неговала и приказивала вековима спремана јела, у крчми се посетиоцима свакодневно нуде деликатеси као што су домаћи сир и кајмак, пршута, хељдопита, погачице од домаћег црног брашна и други специјалитети по којима је Златибор надалеко познат.

Свако ко је жељан праве домаће кухиње и старих јела која су данас заборављена, то може пронаћи управо

овде. Порција чорбастог пасуља, свадбарског купуса, мусака од зеља само су део гастрономске понуде. Комплет лепиња, јагњетина испод сача, домаће пите савијаче од развлачених кора, проја и качамак, чварци... Довољно је само их набрајати, па вода сама креће на уста.

Оно што је посебан специјалитет ове крчме је неправедно запостављено традиционално и веома укусно јело јуфка. Ни на једном јутјуб каналу, блогу или инстаграм налогу савремених куварица не може се пронаћи рецепт за праву јуфку наших бака. Али крчма у музеју не би била то што јесте, чувар народне традиције и српских јела, да у понуди нема и овај специјалитет.

У том јединственом угоститељском објекту, где је традиција и на тањиру и у чаши, гости који су љубитељи газираних пића, еспресо и нес кафа биће разочарани понудом карте за пиће. Али само на кратко. Чим пробају домаће воћне сокове, чај од златиборских трава, домаћу љуту ракију или турску кафу са ратлуком, биће им јасно шта су прави укуси.

У току зимских месеци у музејској крчми може се попити аутентично пиће наших предака – водњика. Она је прави лек у чаши, а да би водњику послужили својим гостима запослени у крчми током јесени сакупљају шумске плодове (дивље крушке, јабуке, клеку, шипрак дрењину, трњину, глог), ређају их у буре са водом и остављају да стоји неколико недеља. Након тога сва лековита својства из дивљег воћа воду претворе у напитац који се данас ретко где може наћи, а представља прави извор здравља.

АУТЕНТИЧАН ШАРМ МУЗЕЈСКИХ КОНАКА У СИРОГОЈНУ

У туристичком селу Сирогојну, на 26. километру од центра Златибора, налази се несвакидашњи чувар златиборске традиције, Музеј "Старо село". Свако ко је макар једном посетио музеј из Сирогојна одлази очаран и пун импресија, јер ова посета представља праву шетњу кроз историју и традицију златиборског краја.

Оно што многи не знају је да ова оаза историје и традиције не мора бити само дестинација за кратак обилазак, већ се овде може и дуже боравити. Спуштајући се стазом која музеј дели на два дела, са леве стране се виде некадашња домаћинства која чине две златиборске окућнице и део су сталне поставке, док са десне пажњу привлаче такође стара

здања пренета из околних села у музеј, само им је промењена намена. Међу тим објектима ушушало се седам аутентичних златиборских брвнара које су адаптиране у апартмане за смештај гостију.

Боравити у златиборској брвнари старој више од једног века, а ипак у ентеријеру прилагођеном потребама савременог туристе, јединствен је доживљај. Ноћење у брвнари традиционалног стила градње, у природном окружењу, покрај експоната старих скоро два века, код сваког госта изазива осећај тоpline, сећања на завичај, свест о лепоти живљења и трајања.

Свака брвнара намењена смештају гостију пажљиво је обновљена како би задржала свој аутентичан шарм. Унутрашњост је прилагођена и адаптирана савременом госту. Сваки конач има чајну кухињу, дневни боравак са камином, телевизором и телефоном, спаваће собе и купатило, обезбеђен је приступ бежичном интернету. Различитог су капацитета, од двокреветних до петокреветних, располажу укупно са 29 лежаја. Конаци су део туристичке понуде, а користе се и за смештај учесника различитих семинара и радионица, које музеј организује током целе године.

Ту су и многобројни садржаји и атракције у којима посетиоци могу уживати током боравка у овим коначима. Музеј на отвореном се простире на површини од пет хектара и обухвата преко 50 објеката пренетих из околних села. Поред брвнара, изложени су разни предмети и садржаји који представљају типичну архитектуру и традиционални начин живота локалног становништва. Окућницу златиборског домаћина тог доба чине главна кућа, вајат, амбар, пекара, штала, салаш, разне занатске радионице (ковачка, качарска, грнчарска...) и друге зграде.

Саставни део "Старог села" чини и оближња Црква Светог Петра и Павла са вредним иконостасом из 1764. године. У центру Сирогојна је Музеј плетилца, посвећен занату и рукотворинама вредних Златиборки које су светом пронеле име овог златиборског села.

Током целе године у Музеју "Старо село" организују се многобројне изложбе афирмисаних и младих уметника, књижевни сусрети и представљање нових књига, гостовања фолклорних и певачких група, позоришне представе, глумачки реситали, концерти класичне и етно музике. Тако да боравак у музејским коначима, поред туристичког угођаја, може бити и прилика да се ужива у богатом културно-уметничком програму.

ХОТЕЛ 'ПАЛИСАД' ЦЕНТАР ЛЕПОТЕ ПРЕ 55 ГОДИНА

"Бирамо 'Мис Југославије 68'. Златибор, хотел 'Палисад', 27. септембар 1968., почетак у 20,30 часова. Број стола, место... Добро дошли на Златибор".

Ово је писало на улазници (с нацртаном црвеном ружом) за гламурозан догађај пре 55 година на "златној планини", у тадашњем најлепшем планинском хотелу СФРЈ. На тај избор, уз многе друге вредне податке из златиборске прошлости, сликом подсећа и недавно премијерно изведени филм "Златибор, планина богова".

А детаљније о овом бирању најлепше Југословенке сведочи текст на сајту "Ужичанствено" Предрага Ковачевића. Пише он најпре о Југославији с краја шездесетих као уређеној држави, поштованој у свету, са редом у свему и сасвим пристојним стандардом становништва.

"И у то време једно од најзначајнијих туристичких места у Србији био је прелепи Златибор, који је имао свој туристички центар, хотел 'Палисад', у саставу Угоститељског предузећа 'Слога'. Он је био место значајних манифестација, као и домаћин многим најпознатијим људима, почев од председника Тита, до познатих политичара, глумца, певача, спортиста.

Године 1968. у њему је одржан избор за Мис Југославије, што сведочи и улазница коју је сачувао гост на месту бр.155. За лепотицу је изабрана Далиборка Стојшић, прва Мис 'YU Universe Top 10' и Мис фотогеничности на избору за Мис 'Universe 1968'. Своју прву филмску улогу имала је следеће 1969. у филму 'Пречишћавање сећања'.

Далиборка није била само лепотица. Претходно је певала и после тог избора снимила плочу. Била је једна од најпопуларнијих извођача поп музике, посебно у групи 'Она и они', а показала се и као добар водитељ у дуету с легендарним Мићом Орловићем у ТВ емисијама. Са естрадне сцене нестала је када је та сцена вулгаризована и комерцијализована до неукуса. Завршила је Филолошки факултет, говори четири светска језика, пише поезију и објављује књиге. Права дама која ужива у сопственој слободи да буде своја и јединствена", пише сајт

"Ужичанствено" о "Мис Југославије 68." Далиборки Стојшић.

А филм "Златибор, планина богова" сликом сећа и на доласке Јосипа Броза Тита у хотел "Палисад" с краја шездесетих и током седамдесетих година 20. века. Наводи сећање тадашњег шефа угоститељског дела Љубише Поњавића који памти кад су Титу у "Палисаду" једном донели доручак усклађен по препорукама лекара, због његовог здравственог стања.

– Шта вам је то – питао је Броз гледајући донето.

– Па ово су, друже председниче, лекари препоручили.

– Носите, нећу то. Дајте ми златиборску лепињу – наредно је особљу председник-гурман.

Боравака Јосипа Броза у "Палисаду" добро се сећа и бармен Стојан Филиповић звани Мачак, легенда златиборског и ужичког угоститељства, један од чувених угоститеља златног доба "Палисада" у коме је радио од 1973. до 1979. године.

– Овде сам служио Тита у мају 1975. Тада су врло пазили ко послужује председника, уз велику безбедносну контролу, ограничен приступ, специјалне пропуснице. Тито је код нас био презадовољан. Пио је "чивас" и црвено вино са острва Ванга. Волео је да попије, али му Јованка то није дозвољавала – казивао нам је бармен Мачак, који је у пензији од 2012.

